מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת סמנכ"ל בכיר למחקר כלכלה ואסטרטגיה

כג' שבט, תשע"ג
3 בפברואר, 2013

התקבלה לענף החלב בישראל
מס' פיקדון 174
תאריך 6/2/2013
חתימה

לכבוד,
מחלבות
רשתות שיווק
קמעונאים

הנדון: <u>הבהרת עמדת המפקח על המחירים לעניין מוצרי חלב שהם "מצרך דומה"</u>
<u>טיוטה להערות הציבור</u>

בהמשך לפניות שהועברו אל משרדי, ולאחר בדיקת הנושא עם הלשכה המשפטית במשרד החקלאות ופיתוח הכפר (להלן: "המשרד"), הנני להבהיר את המצב החוקי בנושא שבנדון:

חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו – 1996 (להלן -החוק), קובע מהו "מצרך דומה":

"מצרך דומה" – **מצרך שמבחינת השימוש בו בידי רוכש סביר הינו בעל תכונות דומות ביותר למצרך פלוני, אף אם אינו זהה מכל הבחינות, ואף אם הוא שונה מאותו מצרך במשקלו, בגודלו, באריזתו או בשמו.**"

בנוסף, קבועה בחוק הגדרת "המחיר הקובע", שהיא:

"המחיר הקובע" –

(1) נקבע מחיר או מחיר מרבי לפי חוק הוראת השעה או לפי חוק זה – המחיר או המחיר המרבי שנקבע לאחרונה;

(2) לא נקבע מחיר או מחיר מרבי כאמור בפסקה (1) והותרה העלאת מחיר לפי חוק הוראת השעה או לפי חוק זה – המחיר שהותר לאחרונה;

(3) לא נקבע מחיר או מחיר מרבי כאמור בפסקה (1) ומחירו של המצרך או השירות לא הותר כאמור בפסקה (2) – המחיר שבו מכר האדם את המצרך או עשה את השירות כדין במועד שנקבע בצו לפי חוק זה ושבו הוחל עליו החוק, ואם לא מכר את המצרך או עשה את השירות במועד שנקבע – המחיר שבו מכר את המצרך או עשה את השירות כדין לאחרונה לפני אותו מועד; לענין פסקה זו, "במועד שנקבע בצו" – מועד שלא יקדם ביותר מ-60 ימים מיום פרסומו של הצו;

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

(4) לענין מצרך דומה, השונה ממצרך פלוני במשקלו או בגודלו – מחירו של אותו מצרך פלוני כאמור בפסקאות (1) עד (3), לפי הענין, יחסית למשקל או לגודל של המצרך הדומה;

להלן דוגמאות ליישום הוראות החוק בהקשר זה:

(א) לפי צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מירביים לחלב ומוצריו), תשע"א – 2011 (להלן – צו הפיקוח), מחירה המרבי של חמאה רגילה במשקל של 100 גרם במכירה לצרכן היא 3.73 ₪. לפיכך המחיר לצרכן של חמאה רגילה במשקל 200 גרם, שהיא מצרך דומה לחמאה 100 גרם לפי החוק, הוא **לכל היותר** 7.46 ₪.

(ב) לפי צו הפיקוח, מחירו המרבי של גיל 3% שומן בגביע בנפח 200 מ"ל במכירה לצרכן, הוא 1.45 ₪. לפיכך, המחיר לצרכן של כל מוצר חלב ניגר אחר מאותו סוג שיש בו אותו אחוז שומן ובאותו משקל, כגון – לבן 3%, **לרבות מוצר דומה בעל שם מסחרי אחר**, הוא לכל היותר 1.45 ₪.

אשר על כן, בהתאם להגדרת המונח "מצרך דומה", הנני להודיעכם כי המצרכים שבטורים ב'- ד', אלו הם מצרכים דומים למצרכים בפיקוח שבטור א' לפי פרק ה' לחוק ולפי צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים לחלב ומוצריו), התשע"א- 2011 (להלן – הצו):

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

טור א' המצרך שבפיקוח לפי הצו	טור ב' מצרך דומה תנובה	טור ג' מצרך דומה טרה	טור ד' מוצר דומה שטראוס- יטבתה
חלב שתיה			
חלב טרי 3% שומן (רגיל)- 1 ליטר (קרטון)	חלב שתיה בכד- 2 ליטר	חלב 3% שומן – 2 ליטר (קרטון)	חלב טבעי 3% שומן (קרטון)
	חלב שתיה- 1.5 ליטר (קרטון)		
חלב טרי 1% שומן (רגיל)- 1 ליטר (קרטון)	חלב שתיה בכד דל שומן- 2 ליטר	חלב 1% שומן – 2 ליטר (קרטון)	
חמאה			
חמאה רגילה- 100 גרם	חמאה- 200 גרם	חמאה - 200 גרם	
תוצרת חלב ניגרת			
אשל 4.5% שומן- גביע 200 מל"ל	אשד 4.5% שומן	לבניה 4.5% שומן 150 מ"ל	לבן 4.5% שומן
גיל 3% שומן- גביע 200 מל"ל	גילה 3% שומן- 200 מ"ל	לבן 3% שומן 150 מ"ל	לבן 3% שומן
	גילה 3% שומן- 125 מ"ל	לבן 3% שומן 125 מ"ל	
שמנת חמוצה 15% שומן (רגילה)- גביע 200 מל"ל	שמנית 15% שומן	שמנת חמוצה 15% 125 מ"ל	שמנת 15% שומן
גבינות קשות			
גבינה קשה חצי שמנה עמק (רגילה) 28% שומן	----------	גבינה צהובה 28% שומן - חריץ	----------
גבינה קשה שמנה גלבוע- 22% שומן	----------	גבינה צהובה 22% שומן- חריץ	----------

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

לאור האמור:

1. **לא ניתן למכור מצרכים שנמצאו כמצרכים דומים במחיר העולה על מחירו של המצרך המפוקח;**
2. **לא ניתן למכור מצרך דומה במחיר העולה על המחיר של המצרך המפוקח, יחסית למשקלו או לגודלו של המצרך הדומה.**

בכוונתי להנחות את היחידה לאכיפת החוק במשרד התמ"ת לפעול לאכיפת הוראות החוק בעניין מוצרים דומים כמפורט לעיל, וזאת החל מיום 1.5.13.

בטרם תינתן הנחייה כאמור, כל המעוניין להשיג, להעיר או להציע הצעות בעניין זה, מוזמן להשמיע טענותיו בפניה לח"מ.

את הפניות יש להעביר עד ליום 20.2.13. לאחר מועד זה ולאחר עיון בפניות שיתקבלו עד למועד האמור, תגובש מדיניות האכיפה בעניין זה באופן סופי ותפורסם לציבור.

יובהר כי המחירים בצו הינם מחירים מירביים, ואין במכתבי זה המלצה להעלות מחירו של מוצר כלשהוא אם הוא נמכר במחיר הנמוך מהמחיר הקובע לפי החוק.

לעניין מוצרים דומים חדשים, נא תשומת הלב להוראות סעיף 25 לחוק, הקובע כדלקמן:

"(א) יבואן, יצרן, סיטונאי או קמעונאי המבקש למכור במהלך עסקו מצרך חדש שהוא מצרך דומה למצרך שחוק זה חל עליו, יגיש למפקח הודעה ובה תיאור מפורט של המצרך החדש ושל מצרכים אחרים מאותו סוג שהוא מוכר ומחיריהם.

(ב) המחיר שבו יהיה היצרן, היבואן, הסיטונאי או הקמעונאי רשאי למכור את המצרך החדש הדומה יהיה מחירו של המצרך האחר, זולת אם נקבע או הותר לו מחיר אחר".

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il

יובהר, כי החובה להגיש הודעה כאמור חלה על כל מי שמבקש למכור מוצר דומה חדש. אין צורך באישורו של המפקח על המחירים לעניין היותו של מוצר כלשהוא מוצר דומה למוצר שבפיקוח, והחוק חל על המוצר הדומה בכל מקרה, הן לעניין **חובת הדיווח** לפי סעיף 25(א) והן לעניין **החובה למכרו במחיר הנגזר מהמחיר המפוקח** לפי סעיף 25(ב), כאמור לעיל.

בברכה,

אורי צוקבר

המפקח על המחירים

העתק:
גב' אורית נוקד, שרת החקלאות ופיתוח הכפר
מר ערן אטינגר, היועץ המשפטי
מר אלון אטקין, יו"ר ועדת המחירים, משרד האוצר
מר שייקה דרורי, מנכ"ל מועצת החלב
עו"ד גלי לוי, הממונה על התביעות, משרד התמ"ת

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, דרך המכבים ראשון לציון, ת"ד 30 בית דגן 50200
טלפון 9485537 - 03 , פקס 9485830 - 03
e-mail:uriz@moag.gov.il - tala@moag.gov.il